

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 283/2021-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Michalom Vlkolinským, advokátom, Námestie SNP 29, Zvolen, proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 5 Co 218/2018 zo 16. januára 2019 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 23. septembra 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto rozhodnutia. Sťažovateľ navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť, vec vrátiť súdu na ďalšie konanie a priznať mu náhradu trov konania pred ústavným súdom.
2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva nasledovný stav veci:
3. Okresný súd zaviazal sťažovateľa zaplatiť žalobcovi (Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky) 1 238 eur s príslušenstvom. Žalovaný nárok predstavoval regresne vymáhanú náhradu škody (bolestné), ktorá vznikla pri služobnom zákroku policajta.
4. K vzniku škody došlo tak, že sťažovateľ bol posádkou rýchlej zdravotnej pomoci prevezený do nemocnice na ošetrenie hlavy. So zdravotníkmi nespolupracoval, správval sa agresívne, odmietol ošetrenie a tiež odmietol podpísať reverz. Potom, ako bol lekárom príjmovej ambulancie informovaný o tom, že môže ísť domov, bol vyzvaný službu konajúcim príslušníkom Policajného zboru (ktorý bol v dôsledku agresívneho správania pacienta vopred prizvaný k incidentu), aby opustil ambulanciu. Sťažovateľ sa pri odchode z ambulancie (po prejení dverami) otočil a fyzicky

zaútočil na policajta tak, že ho päšťou udrel do tváre. Policajt v reakcii udrel sťažovateľa štyrikrát päšťou pravej ruky do tváre, uchopil ho pravou rukou v oblasti krku, zložil k zemi a založil mu služobné pútá. Pri incidente policajt utrpel poranenie posledného článku malíčka pravej ruky (vytrhnutie šľachy z úponu), za čo mu bolo na základe lekárskeho posudku priznané bolestné v sume regresne uplatneného nároku.

5. Použitie donucovacích prostriedkov bolo prešetrené riaditeľom Obvodného oddelenia Policajného zboru v Prievidzi. Lahkovážny prístup policajta k zákroku zistený nebol, služobný zákrok bol hodnotený ako zákonný a okolnostiam primeraný.

6. Pre skutok bolo voči sťažovateľovi začaté trestné stíhanie, ktoré vyústilo v právoplatné (podmienečné) odsúdenie za trestný čin útoku na verejného činiteľa.

7. Čo sa týka zranenia policajta, sudy sa zhodli na tom, že za daných okolností síce nebolo možné presne určiť, v ktorom momente zákroku došlo k poškodeniu zdravia policajta, ale služobný zákrok nesporne smeroval k odvráteniu útoku sťažovateľa a z výpovedí svedkov prítomných na mieste považovali za preukázané, že policajt sa bezprostredne po zákroku sťažoval na bolesť malíčka pravej ruky a na prst mu bola na mieste založená hliníková dlaha. Zranenie bolo lekárom potvrdené po dokončení služobného zákroku (predvedení sťažovateľa na policajnú stanicu). Z výpovedí bolo tiež preukázané pokračujúce agresívne správanie sťažovateľa aj pri zakladaní služobných pút. Po založení pút hliadka pomohla sťažovateľovi pokojne z miesta odísť.

8. Sudy považovali mechanizmus vzniku zranenia za dôveryhodne preukázaný, ostatné okolnosti vzniku a uplatnenia náhrady škody ani príslušenstva k nároku neboli vo veci sporné.

9. Vo veci bolo z rovnakých dôvodov, ako sú dôvody namietané v ústavnej sťažnosti (pozri uvedené ďalej), podané dovolanie, ktoré bolo pre majetkový cenzus odmietnuté ako neprípustné [§ 422 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku].

II.

Argumentácia sťažovateľa

10. Sťažovateľ považuje postup policajta za nezákonný a neprimeraný. Odvracanie priameho útoku považuje len za nepreukázanú domnienku súdov. Kamerovým záznamom je skutkový dej zaznamenaný inak. Po sťažovateľovom ataku si ho policajt doslova oprel o stenu a oplatil mu 4 až 5 úderov (päšťou pravej ruky), strhol ho na podlahu a pokračoval v jeho bezprecedentnom mlátení a založení služobných pút. Čo sa týka prešetrenia služobného zákroku, sťažovateľ nemá vedomosť o tom, že by riaditeľ ktoréhokoľvek obvodného oddelenia Policajného zboru posúdil použitie donucovacích prostriedkov za neprimerané, vo veci konajúci riaditeľ nemal k dispozícii kamerový záznam. Prešetrenie použitia donucovacích prostriedkov sťažovateľ považuje výslovne za formálny úkon. Summa summarum poškodenie zdravia si policajt spôsobil neadekvátnym použitím sily, čím porušil občianskoprávnu prevenčnú povinnosť. Použitie sily bolo neadekvátne aj preto, že sťažovateľ je 57 ročný a jeho schopnosť brániť sa bola oslabená vplyvom alkoholu a do nemocnice bol privezený s podozrením na otras mozgu, o čom mal policajt vedomosť.

11. Na základe uvedeného sťažovateľ hodnotí závery súdov za nezrozumiteľné, zmätočné. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva žiaden logický vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka nedostatočnej kvality odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, pretože sudy nevyhodnotili služobný zákrok policajta ako neprimeraný a na základe skutkového stavu nevyslovili, že pri služobnom zákroku došlo k porušeniu prevenčnej povinnosti.

13. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu je právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03). Z aspektu kvality odôvodnenia súdneho rozhodnutia je tým plne realizované právo účastníka konania na spravodlivé súdne konanie.

14. Právne závery všeobecného súdu sú preto z pohľadu kvality odôvodnenia súdneho rozhodnutia predmetom prieskumu zo strany ústavného súdu vtedy, ak sa s ohľadom na okolnosti prejednávanej veci javia arbitrárne. Preto ústavný súd často konštatuje, že nie je „obyčajnou“ opravnou inštanciou proti rozhodnutiam všeobecných súdov.

15. Odôvodnenie napadnutého rozsudku je presvedčivé. Sťažovateľ aj sudy sa zhodli v popise priebehu služobného zákroku. Útok na policajta nebol nikdy popretý. Reakciu policajta na útok popisujú v skutkových okolnostiach obe protistrany rovnako (štyri údery päťou pravej ruky, zloženie na zem, nasadenie služobných pút). Čím sa verzia sťažovateľa od verzie ustálenej súdmi, je označenie reakcie policajta na útok za neprimerané a bezprecedentné mlátenie vzhľadom na vtedajší „status“ sťažovateľa (opitosť, zranenie hlavy). V tomto momente ale sťažovateľ abstrahuje od ďalších okolností, a teda, že bol privezený do nemocnice zdravotníkmi, ku ktorým sa správal agresívne (z toho dôvodu bola privolaná hliadka), policajt jeho správanie tlmil aj v ambulancii (napr. str. 5 napadnutého rozsudku) a jeho správanie nebolo celkom utlmené ani po ukončení reakcie policajta pri zakladaní služobných pút (str. 7 napadnutého rozsudku).

16. Závery, ku ktorým všeobecný súd dospel, tak nemožno označiť za svojvoľné (arbitrárne). Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom súdov nestotožňuje, nestačí na prijatie záveru o zjavnej arbitrárnosti napadnutého rozsudku. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom.

17. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. apríla 2021

Robert Šorl
predseda senátu